

BESLUITENLIJST

Besluitenlijst van de vergadering gehouden op 17 oktober 2025
in het Trêveszaal (B73) in Den Haag,
aangevangen 's middags om 16.30 uur

I Agenda

0. Vaststelling agenda

Vastgesteld.

1a. Notulen van de vergadering van 26 september 2025 (nr.3828251)

Vastgesteld.

1b. P-Notulen van de vergadering van 26 september 2025 (nr.3828260)

Vastgesteld.

2. Oekraïne

Aan de orde geweest.

3. Buitenlands beleid

a. Conclusies van de coördinatiecommissie d.d. 14 oktober 2025, nr.35

De conclusies ten aanzien van de volgende onderwerpen zijn vastgesteld:

1 BNC-fiches:

- 1.1 BNC Fiche 1 - Joint communication to the European Parliament and the Council on a New Strategic EU-India Agenda
- 1.2 BNC Fiche 2 - Aanbeveling voor een besluit van de Raad houdende machtiging tot het openen van onderhandelingen voor een overeenkomst inzake digitale handel met Canada
- 1.3 Verordening programma voor onderzoek en opleiding Euratom 2028-2032

2 Raad Vervoer, Telecommunicatie en Energie d.d. 20 oktober 2025

- 2.1 REPowerEU-verordening
- 2.2 Electrification Action Plan
- 2.3 Energiesituatie Oekraïne en Moldavië

3 RBZ Luxemburg d.d. 20 oktober 2025

- 3.1 Russische agressie tegen Oekraïne
- 3.2 Situatie in het Midden-Oosten
- 3.3 EU-Indo-Pacific
- 3.4 Lopende zaken

4 RAZ Luxemburg d.d. 21 oktober 2025

- 4.1 Meerjarig Financieel Kader
- 4.2 Versimpeling wetgevingspakketten
- 4.3 Voorbereiding Europese Raad d.d. 23–24 oktober 2025
- 4.4 Artikel 7 Hongarije hoorzitting
- 4.5 European Democracy Shield
- 5 Milieuraad Luxemburg d.d. 21 oktober 2025**
- 5.1 Milieuaspecten van het Europese Oceaanpact
- 5.2 COP30
- 5.3 Waterweerbaarheidsstrategie
- 5.4 Diversen
- 6 Non-paper NL position Digital Fairness Act**
- 7 Non-paper herziening REACH**
- 8 Non-paper over groene vraagcreatie voor producten in de staal- en chemiesector**
- 9 Non-Paper Kritieke onderzeese infrastructuur Indo-Pacific**

b. Buitenlands beleid en internationale missies

Aan de orde geweest.

4. EU-implementatie

a. Implementatiewet herstel en afwikkeling verzekeraars (Minister van Financiën)

Dit wetsvoorstel dient ter implementatie van de Europese richtlijn herstel en afwikkeling van verzekeraars (Richtlijn (EU) 2025/1). Deze richtlijn kent bevoegdheden toe aan de nationale afwikkelingsautoriteit (De Nederlandsche Bank) voor het herstel en de afwikkeling van verzekeraars, wanneer zij in financiële problemen geraken. Er bestaat in Nederland reeds een nationaal kader dat is ingesteld met de Wet herstel en afwikkeling van verzekeraars 2019. Hoewel de richtlijn op veel punten overeenkomt met het kader dat in Nederland al bestaat, vergt de richtlijn ook dat op een aantal punten wijzigingen worden aangebracht. Daarin voorziet dit wetsvoorstel, met wijzigingen van (voornamelijk) de Wet op het financieel toezicht en de Faillissementswet.

Aangenomen. De minister van Financiën zal het voorstel publiceren ter internetconsultatie.

b. Consultatie Implementatiewet herziening richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 (Minister van Financiën)

Het wetsvoorstel strekt tot implementatie van de Wijzigingsrichtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 (Richtlijn (EU) 2024/790, hierna: de 'richtlijn'). De richtlijn wijzigt de richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 (MiFID II). De richtlijn bevat geen lidstaatopties waarover een beleidskeuze moest worden gemaakt. De implementatietermijn is geëindigd op 29 september 2025. De belangrijkste wijzigingen van MiFID II betreffen het vergroten van de transparantie van handelsgegevens, het wegnemen van belemmeringen voor het ontstaan van centrale databases voor handelsdata (consolidated tapes), het versterken van maatregelen ter beperking van marktvolatiliteit, het beschermen van de Europese energiemarkt tegen marktschokken als gevolg van, bijvoorbeeld, geopolitieke ontwikkelingen, en het verbieden van betalingen voor orderstromen.

Aangenomen. De minister van Financiën zal het voorstel publiceren ter internetconsultatie.

- c. **Besluit tot wijziging van het Besluit politiegegevens ter implementatie van richtlijn (EU) 2023/2123 van het Europees Parlement en de Raad van 4 oktober 2023 tot wijziging van Besluit 2005/671/JBZ van de Raad met het oog op de aanpassing ervan aan de Unievoorschriften inzake de bescherming van persoonsgegevens** (Staatssecretaris van J&V)

Besluit tot wijziging van het Besluit politiegegevens ter implementatie van richtlijn (EU) 2023/2123 van het Europees Parlement en de Raad van 4 oktober 2023 tot wijziging van Besluit 2005/671/JBZ van de Raad met het oog op de aanpassing ervan aan de Unievoorschriften inzake de bescherming van persoonsgegevens. Dit besluit strekt tot wijziging van het Besluit politiegegevens in verband met de implementatie van Richtlijn (EU) 2023/2123 van 4 oktober 2023. Deze richtlijn voorziet in een aantal aanvullingen van Besluit 2005/671/JBZ met het oog op de aanpassing ervan aan de Unievoorschriften inzake de bescherming van persoonsgegevens. Ter implementatie wordt in het Besluit politiegegevens verduidelijkt welke categorieën persoonsgegevens aan Europol verstrekt mogen worden met het oog op het voorkomen, onderzoeken, opsporen of vervolgen van strafbare feiten van terroristische aard en andere strafbare feiten die vallen onder de bevoegdheid van Europol, en voor welke doeleinden persoonsgegevens die Nederland via Europol ontvangt van andere lidstaten verwerkt mogen worden.

Aangenomen. De staatssecretaris van J&V zal het besluit om advies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

5. Internetconsultaties

- a. **Internetconsultatie inzake grondwetsvoorstellen ter uitvoering van de kabinetsreactie op het rapport van het adviescollege inzake de werking van artikel 57 van de Grondwet** (Minister van BZK)

Aangehouden tot een volgende vergadering.

- b. **Internetconsultatie inzake wetsvoorstel wijziging toets op re-integratie-inspanningen en WIA-voorschotregeling** (Minister van SZW)

Mede n.a.v. de Voorjaarsbesluitvorming 2025 is een wetsvoorstel uitgewerkt dat zorgt voor meer zekerheid ten aanzien van de re-integratieverplichtingen gedurende de eerste twee ziektejaren en dat de uitvoering bij UWV verlicht, en voorstellen bevat rond de WIA-voorschotten en de financiering daarvan die wettelijk goed geregeld moeten worden. Daarnaast is een aantal technische wijzigingen in de Wajong opgenomen. Het conceptwetsvoorstel bevat de volgende vier voorstellen:

1. Het voorstel om het advies van de bedrijfsarts over de belastbaarheid van de zieke werknemer leidend te maken bij de toets op de re-integratie inspanningen door UWV;
2. Het voorstel om het kwijtscheldbeleid van de WIA-voorschotten wettelijk te verankeren;
3. Het voorstel rond de wijze van financiering van de kwijtgescholden en lopende WIA-voorschotten en
4. Het voorstel om enkele aanpassingen rond het beëindigen van het recht op een Wajonguitkering aan te brengen.

Aangenomen. De minister van SZW zal het voorstel publiceren ter internetconsultatie.

c. Internetconsultatie inzake tijdelijk besluit peuter – kleutergroepen
(Staatssecretaris van OCW)

Dit besluit voorziet in de mogelijkheid om in ieder geval gedurende vier jaar peuter-kleutergroepen aan te bieden. Aanleiding voor is de roep vanuit gemeenten, scholen en kinderopvangorganisaties. Zij willen dat het mogelijk wordt om peuters en kleuters in een groep een gezamenlijk aanbod te geven. Dit maakt een nieuwe pedagogisch-didactische manier van werken mogelijk, die volgens hen veel kansen biedt. Huidige initiatieven lopen hierbij namelijk tegen knelpunten aan in de huidige regelgeving. Daarnaast maakt dit besluit het mogelijk om onderzoek te doen naar deze peuter-kleutergroepen. Bijvoorbeeld naar de gevolgen van deze groepen voor kinderen, hun ouders en betrokken medewerkers. Het uiteindelijke doel is daarmee het verkrijgen van wetenschappelijk inzicht in de gevolgen van peuter-kleutergroepen en de voorwaarden die van belang zijn voor de kwaliteit en toegankelijkheid op deze groepen. De verwachting is dat antwoord komt op de vraag of de verwachte kansen voor kinderen, ouders en professionals inderdaad optreden, en zo ja, onder welke voorwaarden peuter-kleutergroepen structureel wettelijk mogelijk zouden moeten worden gemaakt.

Aangenomen. De staatssecretaris van OCW zal het besluit publiceren ter internetconsultatie.

d. Internetconsultatie inzake fiscale maatregelen
(grensoverschrijdende) omzettingen (Staatssecretaris van Financiën
(Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane))

Dit wetsvoorstel breidt de huidige fiscale regeling voor omzettingen van Nederlandse rechtsvormen (binnenlandse omzettingen) uit naar grensoverschrijdende omzettingen. Omzettingen zijn rechtshandelingen waarbij een lichaam van rechtsvorm wijzigt. Een omzetting is grensoverschrijdend als een lichaam met een rechtsvorm van het ene land zich omzet in een rechtsvorm van een ander land. Bijvoorbeeld een Nederlandse besloten vennootschap (bv) die zich omzet in een Duitse Gesellschaft mit beschränkter Haftung (GmbH). Tevens wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om de huidige fiscale regeling voor binnenlandse omzettingen te moderniseren.

Aangenomen. De staatssecretaris van Financiën (FB&D) zal het voorstel publiceren ter internetconsultatie.

e. Internetconsultatie inzake wetsvoorstel codificatie
uitvoeringspraktijk internationale gezinsuitkeringen (Staatssecretaris
van Financiën (Herstel en Toeslagen))

Uit uitspraken van de Centrale Raad van Beroep en de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State is gebleken dat onvoldoende wettelijke grondslag bestaat voor de huidige uitvoeringspraktijk van de Dienst Toeslagen en de Sociale verzekeringsbank van de kindregelingen (kinderbijslag, kindgebonden budget en kinderopvangtoeslag) in internationale situaties. Als gevolg hiervan zijn alle vorderingen die raken aan de eerste uitspraak sinds maart 2023 gepauzeerd. Met dit wetsvoorstel wordt de bestaande uitvoeringspraktijk gecodificeerd en wordt een grondslag gecreëerd om gepauzeerde vorderingen kwijt te kunnen schelden.

Aangenomen. De staatssecretaris van Financiën (H&T) zal het voorstel publiceren ter internetconsultatie.

f. Internetconsultatie inzake akkoord van het voorstel voor wijziging van het Besluit vergoedingen Kernenergiewet (Staatssecretaris van I&W)

De Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS) brengt op grond van artikel 74 van de Kernenergiewet kosten in rekening voor het verlenen van vergunningen en toezicht in de nucleaire sector en bij onderdelen van het stralingstoepassingsdomein, inclusief transport van radioactief afval. De hoogte van deze tarieven is vastgesteld in het Besluit vergoedingen Kernenergiewet (hierna: het Besluit). Dit Besluit is geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie is besloten tot het aanpassen en toevoegen van een aantal posten en tarieven in het Besluit. Onderdeel van het traject is om bedrijven en instellingen uit het nucleaire werkkterrein, het stralingstoepassingsdomein en de transportsector van radioactief afval door middel van een internetconsultatie de kans te geven te reageren op het concept Wijzigingsbesluit.

Aangenomen. De staatssecretaris van I&W zal het besluit publiceren ter internetconsultatie.

g. Internetconsultatie inzake ontwerpbesluit van Besluit van wijziging van het Arbeidsomstandighedenbesluit in verband met uitbreiding van de regels inzake de veiligheid aan, op of in tankschepen naar het nemen van ligplaats en de invoering van een registratieverplichting voor gasdeskundige tankschepen (Staatssecretaris van SZW)

De bestaande certificatieverplichting voor gasdeskundigen is gelet op de kleine doelgroep van ongeveer 11 gasdeskundigen te kostbaar en te belastend. Om die reden wordt met deze AMvB de certificatieverplichting omgezet in een voor deze doelgroep meer realistische registratieverplichting. Daarnaast wordt met deze AMvB de grondslag uitgebreid voor de ministeriële regeling voor veilig werken in, aan of op tankschepen. De veiligheidsvoorschriften voor tankschepen kunnen daarmee ook betrekking hebben op tankschepen waaraan niet wordt gewerkt, maar die enkel ligplaats nemen.

Aangenomen. De staatssecretaris van SZW zal het besluit publiceren ter internetconsultatie.

6. Nadere rapporten dictum A en B

a. Nader rapport inzake het wetsvoorstel Wet rapportage hypotheekmarkt DNB (Minister van Financiën)

Dit wetsvoorstel voorziet in een rapportageverplichting voor banken, beleggingsinstellingen, pensioenfondsen en verzekeraars om gegevens over hypothecaire leningen voor woningen en zakelijk vastgoed aan De Nederlandsche Bank (DNB) te verstrekken. De rapportageverplichting die een periodieke uitvraag vervangt, is noodzakelijk om de lasten beperkt te houden en een gedegen grondslag te creëren om naar personen herleidbare gegevens te kunnen verwerken. De gegevens zijn voor DNB noodzakelijk om te voldoen aan haar statistische taak (opstellen van statistieken) en financiële stabiliteitstaak (om inzicht te krijgen in ontwikkelingen op de hypotheekmarkt die gevolgen kunnen hebben voor de financiële stabiliteit van het stelsel). Er wordt ten opzichte van de uitvraag stevig inzet op dataminimalisatie. Vanuit proportionaliteitsoptiek rapporteren alleen partijen met grote vastgoedportefeuilles. Ook wordt voorzien in vele waarborgen om zorgvuldige gegevensbescherming te garanderen. Gezien de relatief grote omvang van de hypotheekschuld in Nederland en de risico's die daarmee samenhangen, wordt het belang van de

rapportageverplichting door de Raad van State onderschreven. Wel vraagt de Raad van State om nadere motivering van de noodzaak in relatie met de goede vervulling van de taken van DNB, nadere motivering van het noodzakelijke detailniveau van de gegevens en een wettelijke waarborg dat interne deling van de gerapporteerde gegevens binnen DNB niet structureel plaats kan vinden. Het wetsvoorstel en de toelichting zijn dienovereenkomstig aangepast.

Aangenomen. De minister van Financiën zal het voorstel met nader rapport aan de Tweede Kamer doen sturen.

b. Nader rapport inzake implementatiebesluit verordening instantovermakingen in euro's (Minister van Financiën)

Dit concept besluit zet de Europese verordening inzake instantovermakingen in euro's om in Nederlands recht. Lidstaten moeten er op grond van deze richtlijn voor zorgen dat betalingsdienstaanbieders instantovermakingen verzenden en ontvangen. Een instantovermaking is een overboeking die binnen enkele seconden op de rekening van de ontvanger staat. Het besluit bevat de verplichtingen waaraan betaaldienstverleners moeten voldoen voor directe toegang tot betaalsystemen.

Aangenomen. De minister van Financiën zal het besluit met nader rapport doen vaststellen.

c. Nader rapport inzake het ontwerp van een algemene maatregel van bestuur, houdende vaststelling van een luchthavenbesluit voor de luchthaven Eelde (Luchthavenbesluit Eelde) (Minister van I&W)

Op 8 oktober 2025 heeft de Afdeling Advisering van de Raad van State advies uitgebracht over het ontwerpbesluit tot vaststelling van een Luchthavenbesluit voor de luchthaven Eelde. Het advies heeft het positieve dictum B gekregen. Dit betekent dat de Raad van State adviseert om in de toelichting rekening te houden met een aantal opmerkingen. De opmerkingen van de Raad van State zijn overgenomen en verwerkt in de toelichting. De Wet luchtvaart verplicht tot het vaststellen van een luchthavenbesluit voor de luchthaven Eelde. Het luchthavenbesluit bevat bepalingen omtrent het luchthavenluchtverkeer en de ruimtelijke indeling van het gebied rond de luchthaven.

Aangenomen. De minister van I&W zal het besluit met nader rapport doen vaststellen.

d. Nader rapport inzake ontwerpvoorstel van een algemene maatregel van bestuur houdende regels over energiemarkten en energiesystemen (Energiebesluit) (Minister van KGG)

Het Energiebesluit is de algemene maatregel van bestuur onder de Energiewet. De Energiewet vervangt de huidige Gaswet en Elektriciteitswet 1998 en biedt een toegankelijk, geactualiseerd en toekomstgericht orderingskader voor het transport en de levering van zowel elektriciteit als gas. De Energiewet is in december 2024 aangenomen in Eerste Kamer, nadat de Tweede Kamer in juni 2024 reeds instemde. Voor inwerkingtreding van de Energiewet per 1 januari 2026 is vereist dat ook het Energiebesluit gereed en gepubliceerd is.

Aangenomen. De minister van KGG zal het besluit met nader rapport doen vaststellen.

e. Nader rapport inzake wijziging Besluit belasting- en invorderingsrente (Staatssecretaris van Financiën (Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane))

Belanghebbenden die een terugvordering van toeslagen niet op tijd betalen, betalen invorderingsrente. Met deze maatregel wordt voorgesteld om het invorderingsrente percentage te bevriezen op 4,3%, in plaats van de stijging naar ECB-rente + 4% die eerder was voorzien. Een stijging naar ECB-rente + 4% zou met name voor de toeslagenpopulatie tot een significante stijging van de invorderingsrente leiden. Om dit budgettaire te dekken wordt de opslag voor de belastingrente voor de vennootschapsbelasting niet verlaagd, zoals wel eerder was beoogd. Hierdoor wordt deze maatregel budgetneutraal voor belastingen.

Aangenomen. De staatssecretaris van Financiën (FB&D) zal het besluit met nader rapport doen vaststellen.

f. Nader rapport inzake wijziging van de Omgevingswet, de Wet milieubeheer en de Wet belastingen op milieugrondslag in verband met de implementatie van de herziening van de Richtlijn industriële emissies en de uitvoering van de PIE-verordening (Staatssecretaris van I&W)

Dit wetsvoorstel tot wijziging van de Omgevingswet, de Wet milieubeheer en de Wet belastingen op milieugrondslag strekt tot implementatie van hernieuwde Richtlijn industriële emissies (Richtlijn (EU) 2024/1785) en de Pie-verordening (Verordening (EU) 2024/1244), de opvolger van de PRTR-verordening. Gelet op de noodzaak van tijdige implementatie bevat dit wetsvoorstel enkel wijzigingen noodzakelijk voor de implementatie. Het merendeel van de wijzigingen is minimaal en technisch van aard zoals aanpassen van de titel van de richtlijn en toevoegen van elke begripsbepalingen in lijn met de hernieuwde richtlijn. Daarnaast wordt voorzien in een beperkte uitbreiding van de informatieplichten bij ongewone voorvallen en publicatievoorschriften voor besluiten. De artikelen die middels dit wetsvoorstel worden geïmplementeerd, bevatten geen beleidsruimte. Bij dit wetsvoorstel is sprake van strikte uitvoering en implementatie van EU-regelgeving. Het grootste deel van de aanpassing van regelgeving in verband met de herziene Rie en Pie-verordening zal zijn op het niveau van een algemene maatregel van bestuur.

Aangenomen. De staatssecretaris van I&W zal het besluit met nader rapport doen vaststellen.

g. Nader rapport inzake wijziging van de Arbeidsomstandighedenwet in verband met een nieuwevergunningplicht bij bepaalde asbestwerkzaamheden ten behoeve van de implementatie van Richtlijn (EU) 2023/2668 (Staatssecretaris van SZW)

Dit voorstel regelt de rechtstreekse implementatie van de Richtlijn Richtlijn (EU) 2023/2668. Dit omvat onder meer een vergunningplicht voor sloop- en asbestverwijderingswerkzaamheden en de openbaarmaking van bedrijven met een vergunning. Daarnaast worden diverse maatregelen getroffen ten aanzien van de geldigheidsduur van vergunningen, leges voor het verlenen van de vergunning, een grondslag voor een eventuele vergunningplicht voor bewerkingen, de inzet van de Wet Bibob, en het mogelijk maken van elektronisch verkeer via de landelijke voorziening Omgevingswet.

Aangenomen. De staatssecretaris van SZW zal het voorstel met nader rapport aan de Tweede Kamer doen sturen.

- h. Nader rapport inzake ontwerpbesluit houdende wijziging van het Warenwetbesluit Vlees, gehakt en vleesproducten, het Warenwetbesluit Zuivel en het Warenwetbesluit bestuurlijke boeten in verband met wijzigingen in Europese regelgeving en enkele technische aanpassingen** (Staatssecretaris van VWS (Jeugd, Preventie en Sport))

Dit besluit wijzigt het Warenwetbesluit Vlees, gehakt en vleesproducten, het Warenwetbesluit Zuivel en het Warenwetbesluit bestuurlijke boeten. De wijzigingen vloeien voort uit wijzigingen in Europese regelgeving en zijn technisch van aard. De Afdeling Advisering van de Raad van State heeft een blanco advies uitgebracht. Het ontwerp van dit besluit is gemeld aan de Europese Commissie ter voldoening aan artikel 5, eerste lid, van Richtlijn (EU) 2015/1535, aangezien dit besluit mogelijk technische voorschriften bevat in de zin van richtlijn (EU) 2015/1535. De notificatie heeft niet geleid tot opmerkingen van de Europese Commissie en de lidstaten.

Aangenomen. De staatssecretaris van VWS (JPS) zal het besluit met nader rapport doen vaststellen.

7. Benoemingen

- a. Herbenoeming raadslid Adviesraad Migratie** (Minister van A&M)

De raad stemt in met de herbenoeming van drs. J. Wienen.

- b. Voordracht benoeming van raadsheren in de Hoge Raad der Nederlanden** (Staatssecretaris van J&V)

De raad stemt in met de benoeming van mr. A.J. van Doesum en mr. T.J. Kelder.

- 8. Brief aan de Tweede Kamer inzake AIV-adviesrapport 'krimpende maatschappelijke ruimte: vrijheid en veiligheid onder druk'** (Minister van BZ)

Aangehouden tot een volgende vergadering.

- 9. Wijziging van de Plantgezondheidswet teneinde directe inwerkingtreding van bepaalde crisismaatregelen mogelijk te maken** (Minister van LNV)

Op basis van de Plantgezondheidswet is het mogelijk diverse maatregelen te treffen bij een uitbraak van ernstige plantenziekten, de zogenaamde quarantaineorganismen. Sommige maatregelen dienen direct in werking te treden om te voorkomen dat quarantaineorganismen zich verder kunnen verspreiden naar andere ondernemers of andere landen (bijvoorbeeld een vervoersverbod van bepaald plantaardig materiaal). Op dit moment kan dat nog niet. Dit komt omdat de inwerkingtreding wordt bepaald door de algemene regels van de Bekendmakingswet, waarin is opgenomen dat algemeen verbindende voorschriften pas de dag na publicatie in de Staatscourant in werking kunnen treden. Het met deze wijziging nieuw voorgestelde artikel 9a van de Plantgezondheidswet voorziet in de mogelijkheid om af te wijken van deze algemene regels, en maakt directe inwerkingtreding mogelijk.

Aangenomen. De minister van LNV zal het voorstel om advies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

10. Conclusies onderraden en ministeriële commissies d.d. 14 oktober 2025

a. REA

Vastgesteld.

b. RAenM

Vastgesteld.

1a. Novelle asielnoodmaatregelenwet met betrekking tot strafbaarstelling illegaal verblijf (Minister van A&M)

Dit wetsvoorstel (een novelle) wijzigt het voorstel voor de Asielnoodmaatregelenwet en het daarin voorgestelde artikel 108a van de Vreemdelingenwet 2000 (Vw 2000). Artikel 108a Vw 2000 is aan de Asielnoodmaatregelenwet toegevoegd via een amendement en stelt illegaal verblijf in Nederland door een meerderjarige vreemdeling strafbaar als misdrijf. Doel van het onderhavige wetsvoorstel is om te verzekeren dat derden die hulp verlenen aan illegaal in Nederland verblijvende vreemdelingen, daarvoor niet vervolgd of gestraft kunnen worden. Daartoe wordt in het voorgestelde artikel 108a Vw 2000 vastgelegd dat deelnemen aan het daarin omschreven misdrijf, anders dan als pleger, niet strafbaar is.

Aangenomen. De minister van A&M zal het voorstel om spoedadvies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

1b. Verzoek om spoedadvies Raad van State (Minister van A&M)

Behandeld in samenhang met agendapunt 1a.

2. Verzamelbrief Opvang Oekraïne (Minister voor A&M, tevens minister van VRO)

Aangehouden tot een volgende vergadering van de RAenM.

c. RBJ

Vastgesteld.

1. Kamerbrief hoofdlijnen initiatiefvoorstel bindend correctief referendum (Minister van BZK)

Tijdens de voortzetting van de behandeling van het Voorstel van wet van het lid Van Nispen houdende verandering in de Grondwet, strekkende tot opneming van bepalingen inzake het correctief referendum (Kamerstukken 36 468) op 16 januari 2025, heeft de minister van BZK aangegeven bereid te zijn een brief te sturen aan de Tweede Kamer met daarin de hoofdlijnen van de nog op te stellen uitvoeringswetgeving. Via deze brief informeert de minister van BZK de Tweede Kamer (en in afschrift de Eerste Kamer), namens het kabinet, over de stand van de zaken van de uitvoeringswetgeving en de keuzes die het kabinet hiervoor heeft gemaakt. De uitvoeringswetgeving zal handen en voeten geven aan het in de Eerste Kamer aanhangige grondwetsvoorstel; hierin worden onder meer de procedurele voorwaarden om het houden van het referendum af te kunnen dwingen vastgesteld en de voorwaarden

waaronder een bindende referendumuitslag tot stand komt. Conform het grondwetsvoorstel moet dit bij wet worden geregeld. In de hoofdlijnenbrief wordt ingegaan op acht thema's die verband houden met de nog op te stellen uitvoeringswetgeving. 1. Eén wetsvoorstel voor de uitvoeringswetgeving; 2. Drempels in de voorfase; 3. Hoogte van de uitkomstdrempel (nationaal en decentraal); 4. Referendum commissie; 5. Informatievoorziening en aanpak van desinformatie; 6. Frequentie referenda en combinatie met andere verkiezingen; 7. Kosten van het referendum; 8. Evaluatie. Het streven is om in 2027 een voorstel voor de uitvoeringswet bij de Tweede Kamer in te dienen.

Aangenomen. De minister van BZK zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

2. Kamerbrief kabinetsreactie op het evaluatierapport van de Wet gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding (Minister van BZK)

Zie agendapunt 12.

d. RSD

Vastgesteld.

1. Wetsvoorstel financiering kinderopvang (staatssecretaris van SZW)

Zie agendapunt 14.

e. RFL

Vastgesteld.

1. High Containment Unit (Minister van LNVN)

In 2027 moet een kabinetsbesluit genomen worden over de vervanging van de High Containment Unit (HCU). De geschatte investering bedraagt 375 miljoen euro waaraan de Rijksoverheid gedeeltelijk zal bijdragen. Wageningen Bioveterinary Research (WBVR) zal, onder toezicht van LNVN en een interdepartementale klankbordgroep, beginnen aan de "definitiefase" om tot een onderbouwd besluit te komen over een potentiële Rijksbijdrage. De HCU is een onderzoeksfaciliteit van nationaal belang voor diagnostiek en onderzoek naar besmettelijke dierziekten. De overheid heeft een wettelijke verplichting om een voorziening als de HCU beschikbaar te hebben. De technische levensduur van de HCU loopt in 2034 af. Een besluit over de vervanging van de HCU zal door een volgend kabinet genomen moeten worden. Om eind 2027 tot een goed geïnformeerd kabinetsbesluit te komen over de vervanging van de HCU, zal worden gestart met de definitiefase (2025-2027).

Ter kennisgeving aangenomen.

2. Kamerbrief duurzame chemie (Minister van KGG)

Aangehouden tot een volgende vergadering van de ministerraad.

3. Kabinetsreactie WKR-advies Vaart maken met visie (Minister van KGG)

15 juli publiceerde de Wetenschappelijke Klimaatraad (WKR) het advies 'Vaart maken met visie. Met toekomstvisie richting geven aan klimaatbeleid.' Met bijgaande brief reageert het kabinet binnen de termijn van de Kaderwet Adviescolleges (3 maanden) op dit advies. De WKR oordeelt dat het huidige klimaatbeleid te veel op de korte termijn gericht is en dat de samenleving vraagt om houvast en perspectief. De WKR adviseert het kabinet om een Klimaatvisie op te stellen die richting geeft aan het ontwerpen, uitvoeren en evalueren van klimaatbeleid. Het advies is om de visie op te stellen voorafgaand aan het (volgende) Klimaatplan en om het opstellen en herijken ervan een terugkerend onderdeel te maken van de klimaatbeleidscyclus. Verder doet de raad inhoudelijke en procesmatige aanbevelingen. Zo moet de Klimaatvisie ingaan op een klimaatneutraal en – bestendig Nederland, dus zowel op mitigatie als adaptatie. De brief bevat een inhoudelijke reactie, maar laat de opvolging van de aanbevelingen aan een volgend kabinet.

Aangenomen. De minister van KGG zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

4. Kamerbrief Nederlandse inzet COP30 (Minister van KGG)

Aangehouden tot een volgende vergadering van de ministerraad.

5. Voortgangsbrief nieuwbouw kernenergie (Minister van KGG)

Het kabinet informeert de Kamers periodiek over de voortgang van de realisatie van nieuwe kerncentrales. In deze brief worden de contouren van het government support package (GSP), de voortgang van het inkoopproces voor de nieuwe kerncentrales, het traject om tot een locatiekeuze te komen en het proces om te komen tot een Rijk-Regiopakket toegelicht. Met deze brief informeert het kabinet de Kamers over dat het GSP verder wordt uitgewerkt met varianten die uitgaan van volledig publieke financiering. Als bijlagen bij deze brief worden drie rapporten gepubliceerd: 1. Project Split: Government Support Package Assessment van KPMG; 2. Kernenergie in de mix van Pondera en CE Delft; en; 3. Systeemkostenanalyse kernenergie van TNO.

Aangenomen. De minister van KGG zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

6. Voorstel van wet tot wijziging van de Kernenergiewet ten behoeve van bedrijfsduurverlenging van kerncentrale Borssele (Minister van KGG)

Het wetsvoorstel strekt tot wijziging van de Kernenergiewet. In het huidige artikel 15a van de Kernenergiewet is bepaald dat de Kernenergiewetvergunning voor het in werking houden van de kerncentrale Borssele per 31 december 2033 vervalst, voor zover het vrijmaken van kernenergie betreft. Met het wetsvoorstel wordt de vergunninghouder van de kerncentrale Borssele de mogelijkheid geboden om een aanvraag te doen bij de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS) voor het wijzigen van de vergunning, bedoeld in artikel 15, onderdeel b, van de Kernenergiewet, om het vrijmaken van kernenergie in de kerncentrale Borssele voort te kunnen zetten na 2033. Tevens maakt deze

wetswijziging het voor de ANVS mogelijk om een eventuele aanvraag in behandeling te nemen.

Aangenomen. De minister van KGG zal het voorstel met nader rapport aan de Tweede Kamer doen sturen.

7. Principebesluit tot oprichting van een beleidsdeelneming voor kernenergie (Minister van KGG)

Het voorstel is om de Eerste en Tweede Kamer te informeren over de voorgenomen oprichting van de beleidsdeelneming Nucleaire Energie Organisatie Nederland B.V. onder het ministerie van KGG en de daarbij horende kapitaalstorting. Dit bedrijf krijgt als statutair doel om kerncentrales in Nederland te (laten) bouwen en exploiteren, onder meer ten bate van het publieke belang van de energievoorziening in Nederland. Met de brieven aan beide Kamers begint de door Comptabiliteitswet 2016 voorgeschreven voorhang van het voorstel. De voorgenomen oprichting van de deelneming is in meerdere Kamerbrieven aangekondigd en in Kamerdebatten besproken. Een deelneming is de meest geschikte organisatie omdat een deelneming op voldoende afstand van de overheid staat en vanwege het bedrijfsmatige karakter van de opgave om een kerncentrale te bouwen en exploiteren. De voorgenomen financiering van het bedrijf voor voorbereidende werkzaamheden in de jaren 2026 en 2027 is als staatssteun genotificeerd bij de Europese Commissie. Een besluit van de Commissie wordt in het vierde kwartaal van 2025 verwacht.

Aangenomen. De minister van KGG zal de brief aan de Staten-Generaal sturen.

8. SMR-strategie (Minister van KGG)

Doel van de strategie is om richting te geven aan de ontwikkeling van kleine modulaire reactoren (SMR's) in Nederland en om initiatieven te ondersteunen en faciliteren, zodat deze zo snel mogelijk kunnen worden gerealiseerd. Voortgang en realisme staan daarbij centraal. Om voortgang te kunnen blijven boeken, met daarbij realistische inschattingen en plannen, worden vier keuzes gemaakt met de strategie. Drie daarvan betreffen richtinggevende keuzes voor de verdeling van bevoegd gezag, ruimtelijk beleid, en financiering en ondersteuning. Met de vierde keuze gaat het kabinet verder met het opbouwen van het nucleaire ecosysteem waar ook voor de conventionele centrales al stappen voor worden gezet.

Aangenomen. De minister van KGG zal de brief aan de Staten-Generaal sturen.

9. Concept Intentieverklaring Investeringszekerheid Verduurzaming Afvalverbranding (Staatssecretaris van I&W)

Zie agendapunt 15.

10. Kamerbrief langetermijnperspectief structuurversterkende infra en woningbouw (Minister van I&W)

Het kabinet heeft eind 2024 opdracht gegeven om een uitvoeringsstrategie en perspectief op te stellen voor lange termijn investeringen in infrastructuur en woningbouw. De resultaten van de inventarisatie zijn opgenomen in een kamerbrief. De kamerbrief benoemt de belemmeringen zoals een gebrek aan capaciteit, schaarse financiële middelen en de stikstofproblematiek. Vervolgens worden

ten behoeve van een volgend kabinet handelingsperspectieven en aandachtspunten benoemd. Bij de Algemene Financiële Beschouwingen heeft de Tweede Kamer ook verzocht om in de breedte meer aandacht te krijgen voor investeringen (motie Vijlbrief c.s.).

Aangenomen. De minister van I&W zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

11. Wijziging uitvoeringsregeling meststoffenwet (URM) in verband met actualisatie van stikstofgebruiksnormen en het aanwijzen van stikstof aandachtsgebieden (Minister van LNV)

Zie agendapunt 16.

12. Aanbieden Wetswijziging omgevingswaarden gebaseerd op KDW voor spoedadvies afdeling Advisering Raad van State (Minister van LNV)

Zie agendapunt 17.

13. Zie agendapunt 18

f. REDI

Vastgesteld.

1. Industriebeleid met focus (Minister van EZ)

De brief kondigt de aanpak voor het nieuwe industriebeleid aan. De economische en geopolitieke uitdagingen vragen om een actievere rol van de overheid in de economie. In het nieuwe industriebeleid kiest het kabinet voor een gerichte inzet in een beperkt aantal markten en de verdere verankering van de Nationale Technologiestrategie in beleid en instrumenten. Daarbij heeft het kabinet ook aandacht voor de randvoorwaarden voor groei en weerbaarheid, waarmee het een stevig fundament voor alle bedrijven biedt.

Aangenomen. De minister van EZ zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

11. Speciaal Tribunaal voor het Misdrijf Agressie tegen Oekraïne (Minister van BZ)

Besproken. De Kamer zal nader worden geïnformeerd.

12. Kamerbrief kabinetsreactie op het evaluatierapport van de wet gedeeltelijk verbod gezichtsbedekkende kleding (Minister van BZK)
Zie RBJ d.d. 14 oktober 2025, pt.2

In juni 2024 is de evaluatie van de Wgbk aan de Tweede Kamer verzonden. Daarbij is de toezegging gedaan dat het nieuwe (nu huidige) kabinet de evaluatie zou opvolgen met een kabinetsreactie. Deze reactie is inmiddels gereed en strekt ertoe inhoudelijk te reageren op de belangrijkste conclusies uit de evaluatie, en kondigt daarnaast het voornemen van het kabinet aan tot uitbreiding van het bestaande verbod.

Aangenomen. De minister van BZK zal de brief aan de Staten-Generaal sturen.

13. Nota van wijziging Belastingplan 2026 (Staatssecretaris van Financiën (Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane))

De koopkrachtmaatregelen die zijn opgenomen in het Belastingplan 2025 kunnen, in combinatie met de reguliere indexatie van de arbeidskorting, tot negatieve inkomensgevolgen leiden voor deeltijdwerkers die op jaarbasis minder dan het minimumloon verdienen. Met deze nota van wijziging wordt uitvoering gegeven aan de motie van de leden Klaver en Kouwenhoven (Kamerstuk 36 800 IX, nr. 35) waarin het kabinet wordt verzocht deze inkomensgevolgen voor 2026 ongedaan te maken.

Aangenomen. De staatssecretaris van Financiën (FB&D) zal het voorstel aan de Tweede Kamer sturen.

14. Wetsvoorstel financiering kinderopvang (Staatssecretaris van SZW)
Zie RSD d.d. 14 oktober 2025, pt.1

Veilige en kwalitatief goede kinderopvang is onmisbaar voor werkende ouders. Het stelt hen in staat om (betaald) werk te combineren met de zorg voor hun kinderen. Daarnaast draagt kinderopvang bij aan de ontwikkeling van kinderen. Het wetsvoorstel financiering kinderopvang is de basis voor een nieuw financieringsstelsel voor kinderopvang. Het wetsvoorstel vervangt de kinderopvangtoeslag door een vergoeding die als subsidie direct aan kindercentra en gastouderbureaus worden uitgekeerd. Ouders hoeven geen toeslag meer aan te vragen en zijn niet meer verantwoordelijk voor het doorgeven van wijzigingen. Er vinden geen terugvorderingen meer plaats bij ouders. Zo ontstaat een eenvoudiger stelsel dat meer financiële zekerheid biedt aan ouders en de betaalbaarheid van kinderopvang voor veel werkende ouders verbetert. Het wetsvoorstel stelt vier grote beleidswijzigingen voor:

1. Inkomensafhankelijkheid: het inkomen van ouders is niet langer relevant voor de hoogte van de vergoeding
2. Directe financiering: de vergoeding wordt in de vorm van een subsidie direct aan kindercentra en gastouderbureaus betaald
3. Verantwoordelijkheden en risico's worden weggehaald bij ouders en verplaatst naar overheid en kindercentra en gastouderbureaus
4. Het recht wordt vooraf vastgesteld, daardoor geen terugvorderingen meer.

Aangenomen. De staatssecretaris van SZW zal het voorstel publiceren ter internetconsultatie.

15. Intentieverklaring richting sector en Kamerbrief m.b.t. investeringszekerheid voor verduurzaming afvalverbranding
(Staatssecretaris van I&W)
Zie RFL d.d. 14 oktober 2025, pt.9

De afvalsector moet verduurzamen om klimaat en CE-doelen te halen. Hiervoor zijn grote investeringen nodig met een lange terugverdientijd. Door een stapeling van maatregelen vanuit de rijksoverheid is de businesscase voor verduurzaming verslechterd. Dit voorjaar is besloten tot een pakket lastenverzwarende maatregelen (aanscherping van de CO₂-heffing en verhoging van de afvalstoffenbelasting) specifiek voor de afvalverbrandingssector. Bovendien is duidelijkheid over het nationale beleid t.a.v. verbrandingscapaciteit noodzakelijk. Daarom is op 25 juni de opdracht gegeven voor een werkgroep afvalsector. Doel is om samen met de sector te komen tot: 1) een afsprakenpakket dat investeringszekerheid biedt voor verduurzaming; 2) een lijst met mogelijke alternatieven voor de lastenverzwaringen uit de VJB25. De intentieverklaring en de Kamerbrief zien op het eerste punt.

Aangenomen. De staatssecretaris van I&W zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

16. Wijziging uitvoeringsregeling meststoffenwet (URM) in verband met actualisatie van stikstofgebruiksnormen en het aanwijzen van stikstof aandachtsgebieden (Minister van LVVN)

Zie RFL d.d. 14 oktober 2025, pt.11

Deze wijzigingsregeling wijzigt de bepalingen in de Uitvoeringsregeling meststoffenwet (hierna: Urm) ten aanzien van de stikstofgebruiksnormen en regelt de aanwijzing van aandachtsgebieden stikstof. De wijziging geeft uitvoering aan één van de maatregelen van het achtste actieprogramma Nitraatrichtlijn (2026-2029). Het voornemen voor de actualisatie van de stikstofgebruiksnormen en de aanwijzing van de aandachtsgebieden stikstof en fosfor is aangekondigd in het concept achtste actieprogramma dat reeds heeft voorgelegen ter internetconsultatie en naar verwachting per 2026 in zal gaan. De wijziging van de stikstofgebruiksnormen is gebaseerd op een advies van de Commissie van Deskundigen Meststoffenwet (CDM). In de voorliggende regeling tot wijziging van de Urm in verband met de aanpassing van de stikstofgebruiksnormen en aanwijzing van aandachtsgebieden stikstof zijn de te nemen maatregelen beschreven. Het betreft een aanpassing van de stikstofgebruiksnormen gericht op het behalen van de 50 mg/l nitraat in het uitspoelende grondwater en een gedifferentieerde korting op de stikstofgebruiksnorm in aangewezen aandachtsgebieden stikstof. De Eerste en Tweede Kamer worden geïnformeerd over de start van de internetconsultatie van de Urm en het proces van het 8e actieprogramma tot aan 1 januari 2026.

Aangenomen. De minister van LVVN zal het voorstel publiceren ter internetconsultatie.

17a. Wetswijziging omgevingswaarden gebaseerd op KDW (Minister van LVVN)

Zie RFL d.d. 14 oktober 2025, pt.12

De wetswijziging omgevingswaarden gebaseerd op de KDW strekt ertoe de huidige depositiedoelen uit de wet te halen en te vervangen door een wettelijk verplicht programma gericht op emissiereductie.

Aangenomen. De minister van LVVN zal het voorstel om spoedadvies aanhangig doen maken bij de Afdeling advisering van de Raad van State.

17b. Spoedadvies Raad van State

Behandeld in samenhang met agendapunt 17a.

18. Brief aan de Tweede Kamer inzake voortgang op de wetswijziging alternatief voor de KDW en de rekenkundige ondergrens (Minister van LVVN)

Aangenomen. De minister van LVVN zal de brief aan de Tweede Kamer sturen.

II Overige punten

A. Belangrijke zaken die in de Tweede en/of Eerste Kamer aan de orde zijn geweest of op korte termijn zullen komen

a. Motie Jansen c.s. over de verkoop van nicotineproducten vanaf 2028 voorbehouden aan enkel tabaksspeciaalzaken (36 541, nr. 8)

b. Motie Van Nispen c.s. over duidelijkheid over de studieschuld van door het toeslagenschandaal getroffen jongeren (36 708, nr. 53)

- c. **Bijzondere Verenigde Vergadering 20 november 2025 aangaande 80 jaar vrijheid**
- B. Behandeling van de bij de voorzitter aangemelde mondelinge onderwerpen die niet in de agenda zijn opgenomen**
 - a. **Novelle Asielnoodmaatregelenwet**
 - b. **Bedrijfscasus**
 - c. **Verkiezingen 29 oktober 2025**
 - d. **Vervangingsregeling**
 - e. **Benoeming directeur ABDTOPConsult bij het ministerie van BZK**

drs. J.C. Goet